

De OVSG-toets & Toetsenmap

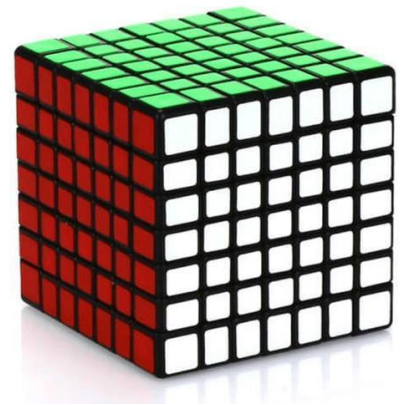
Parlementaire hoorzitting
gestandaardiseerde toetsen

Commissie Onderwijs – Vlaams Parlement
20 februari 2020

1. Waarom een OVSG-toets?
2. Wat is de OVSG-toets?
3. Hoe gaan we aan de slag met de OVSG-toets?
4. Hoe versterken we de OVSG-toets?
5. Wat zijn de troeven van de OVSG-toets?
6. Hoe kijken we naar de toekomst?

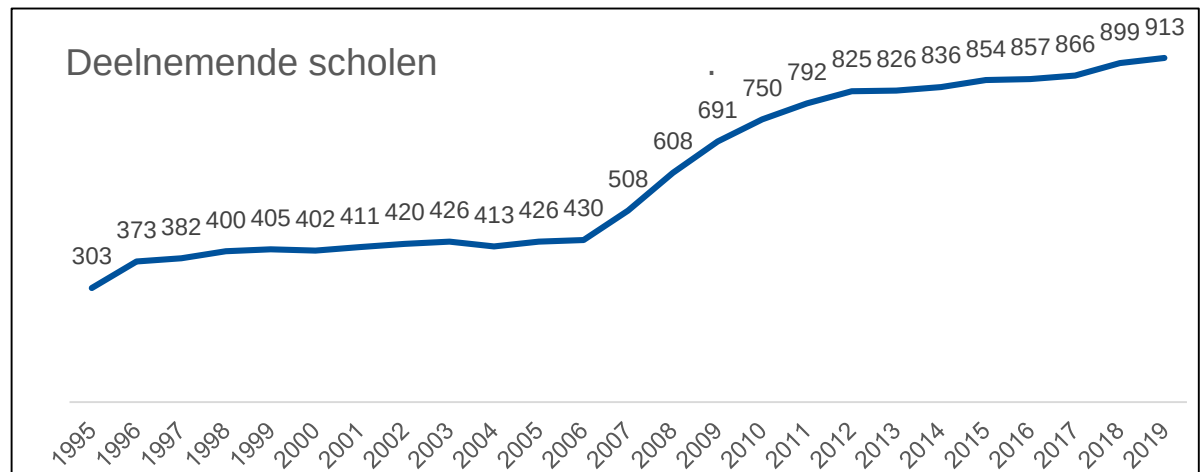
1. Waarom een OVSG-toets?

- Kwaliteit, kwaliteit, kwaliteit...
- Verhogen onderwijskwaliteit = leerwinst bevorderen
- Kernopdracht PBD = kwaliteit ondersteunen
- Scholen sterker maken in interne kwaliteitszorg (cf. OK-kader)
- Focus op output en effectieve onderwijspraktijk
- Toets als IKZ-instrument naast andere

2. Wat is de OVSG-toets?

- OVSG-toets = gestandaardiseerde toets
- OVSG-toets = wetenschappelijk gevalideerde toets
- OVSG-toets = instrument voor zelfevaluatie scholen
- OVSG-toets = relevant voor de praktijk
- OVSG-toets = bronnenmateriaal voor evaluatie op leerlingenniveau

9 Op 27 juni gaat juf Anne met de 23 leerlingen van haar klas naar Pennenzakkenrock. Zij heeft haar klas ingeschreven op 16 februari 2013. Hoeveel moet ze betalen voor de leerlingen als je weet dat de juf gratis mee mag? ..... euro	
/1
<p>9 WI-ME.GELD.8:
De leerlingen kunnen kastickets en prijslijsten lezen en interpreteren.
WI-SPV.01.01:
De leerlingen ontwikkelen heuristische werkwijzen om wiskundige problemen m.b.t. getallen, meten en meetkunde op te lossen. Ze werken daarbij planmatig en doorlopen een aantal fasen.
WI-SPV.01.05:
De leerlingen kunnen geleerde begrippen, inzichten, procedures m.b.t. getallen, meten en meetkunde efficiënt hanteren in betekenisvolle, realistische toepassingssituaties, zowel binnen als buiten de klas.</p>	207	<p>1 punt</p> <p>2.11
1.21
1.29</p>

2. Wat is de OVSG-toets?

- Concordantie over de jaren heen ET – vb. Frans

	A	B	C	D	E	F	G	H	N
1	ET	FR	Totaal	2015	2016	2017	2018	2019	De leerlingen (kunnen)
2	1	1	9	1	1	1	4	2	het onderwerp bepalen in informatieve, narratieve en artistiek-literaire teksten;
3	2	2	7	1	1	1	2	2	de elementaire gedachtegang volgen van prescriptieve en narratieve teksten;
4	3	3	22	5	5	7	2	3	gevraagde informatie selecteren uit informatieve en narratieve teksten.
5	4	4	20	2	2	3	6	7	Indien nodig passen de leerlingen volgende strategieën toe: zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles
6	5	5	10	3	3	2	0	2	het onderwerp bepalen in informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten;
7	6	6	5	1	1	2	0	1	de hoofdgedachte achterhalen in informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten;
8	7	7	3	1	1	0	0	1	de gedachtegang volgen van prescriptieve en narratieve teksten;
9	8	8	8	2	2	2	0	2	gevraagde informatie selecteren uit informatieve en narratieve teksten.
10	9	9	5	1	1	2	0	1	Indien nodig passen de leerlingen volgende strategieën toe: zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles
11	10	10	1	0	0	0	1	0	vooraf beluisterde woorden en zinnen nazeggen;
12	11	11	3	1	1	0	1	0	vooraf beluisterde en/of gelezen informatieve, prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten luidop lezen;
13	12	12	3	1	1	0	1	0	met een vorm van ondersteuning informatieve en narratieve teksten in de vorm van een opsomming navertellen;
14	13	13	1	0	0	0	1	0	met een vorm van ondersteuning een gebeurtenis, een verhaal, iets of iemand in de vorm van een opsomming beschrijven;
15	14	14	0	0	0	0	0	0	gebruik maken van elementaire omgangsvormen en beleefdheidsconventies.
16	15	15	4	2	2	0	0	0	Indien nodig passen de leerlingen volgende strategieën toe: zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles
17	16	16	5	2	2	0	1	0	deelnemen aan een gesprek doorvragen, antwoorden en uitspraken te begrijpen; erop te reageren; zelf vragen te stellen;
18	17	17	3	1	1	0	1	0	gebruik maken van elementaire omgangsvormen en beleefdheidsconventies.
19	18	18	0	0	0	0	0	0	Indien nodig passen de leerlingen volgende strategieën toe: zich blijven concentreren ondanks het feit dat ze niet alles
20	19	19	12	3	3	3	3	0	een tekst foutloos overschrijven.
21	20	20	7	1	1	1	4	0	een tekst aanvullen met gegeven woorden;
22	21	21	13	4	4	3	2	0	aan de hand van aangereikte bouwstenen een tekst samenstellen.
23	22	22	5	2	2	1	0	0	Indien nodig passen de leerlingen volgende strategieën toe: zich blijven concentreren op de schrijftaak; het schrijfdoel bepalen;
24	23	23a)	25	7	7	4	7	0	Om bovenvermelde taaltaken uit te voeren kunnen de leerlingen de volgende lexicale en grammaticale elementen functioneel gebruiken;
25	24	23b)	15	5	5	2	3	0	Om bovenvermelde taaltaken uit te voeren kunnen de leerlingen de volgende lexicale en grammaticale elementen functioneel gebruiken;
26	25	24	1	0	0	0	1	0	reflecteren over taal en taalgebruik binnen de vermelde taalgebruikssituaties om zo hun functionele en ondersteunende taalvaardigheden te ontwikkelen;
27	26	25*	8	3	3	0	2	0	tonen bereidheid en durf om te luisteren, te lezen, te spreken, gesprekken te voeren en te schrijven in het Frans;
28	27	26*	11	3	3	0	5	0	tonen bereidheid om te streven naar taalverzorging;
29	28	27*	0	0	0	0	0	0	tonen belangstelling voor de aanwezigheid van moderne vreemde talen in hun leefwereld, ook buiten de school, en voor de rol van taal in de samenleving;
30	0	totaal	206	52	52	34	47	21	

3. Hoe gaan we aan de slag met de OVSG-toets?

Feedback 3 werkdagen na afname beschikbaar

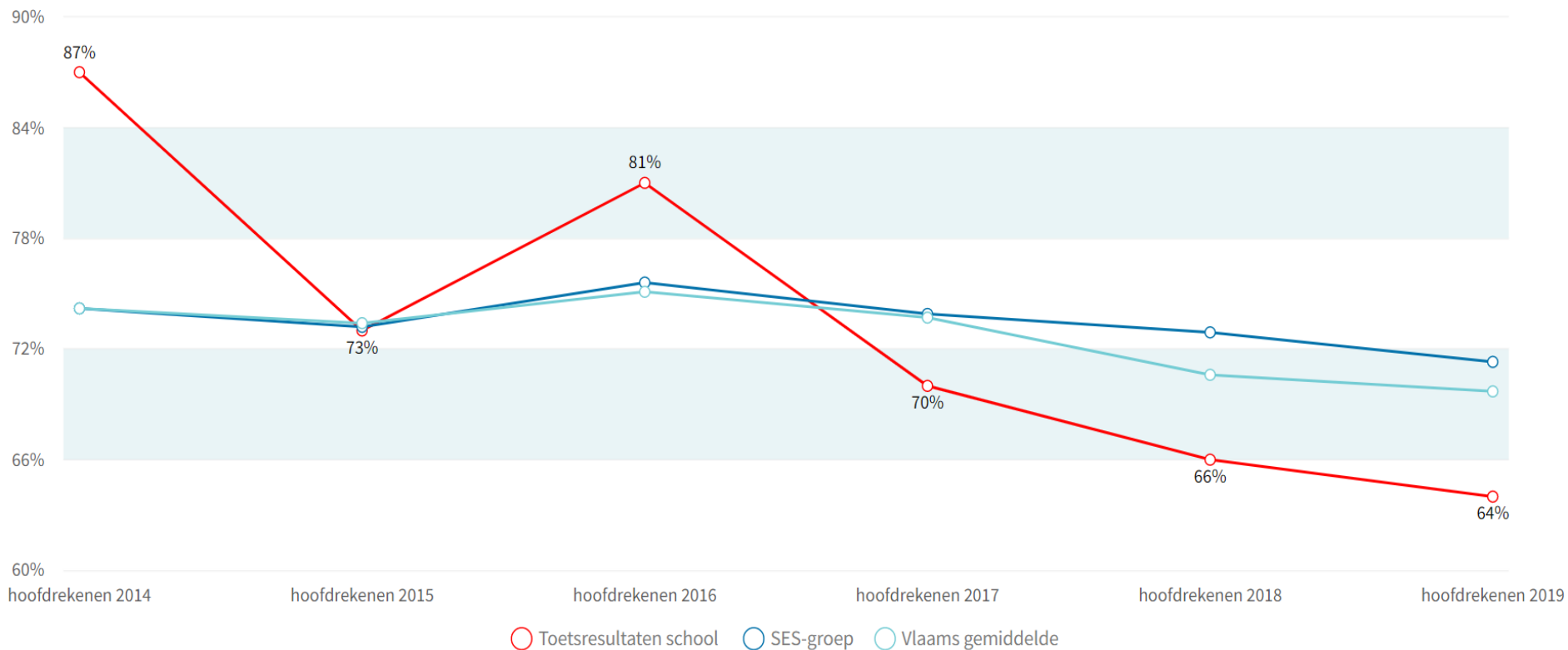
SES-zones A: van 0 tot 2,2 B: van 2,3 tot 4,2 C: van 4,3 tot 19,6 D: van 19,7 tot 28,1 E: vanaf 28,2	Vlaams gemiddelde	Mijn net	Mijn groep	Mijn school	
		OVSG	OVSG		
			C		
Aantal scholen	912	516	317	1	
Aantal leerlingen	24789	14996	9898	15	
Jaar	2019 ▼	2019 ▼	2019 ▼	2019	2018 ▼
Ses-zone	alle scholen	alle scholen	C ▼	C	C
	Vlaams gemiddelde	Gemiddelde net	Simulatie groep	Schoolgemiddelde	Vroegere resultaten
Wiskunde					
Getallenkennis	70.1%	72.4%	73%	83%	58%
Hoofdrekenen	69.7%	70.9%	71.3%	64%	66%
Cijferen	70.9%	72.8%	73.4%	76%	72%
Meten	55.1%	56.8%	57.5%	70%	51%
Meetkunde	67.3%	68.7%	69.3%	75%	67%
Totaal	66.6%	68.3%	68.9%	73.6%	62.8%
Nederlandse taal					
Luisteren					
Spreken					
Lezen	73.4%	74.8%	75.8%	83%	73%
Schrijven	76.1%	76.9%	77.4%	72%	66%
Taalbeschouwing	66.9%	68.8%	69.6%	76%	74%
Totaal	72.1%	73.5%	74.3%	77%	71%
Wereldoriëntatie					
Tijd	71.9%	73.3%	74.2%	79%	72%
Maatschappij	85.9%	86.8%	87.7%	93%	79%
Techniek	75.4%	77%	77.6%	76%	73%
Natuur	80.7%	81.7%	82.4%	86%	76%
Ruimte	74%	75.2%	75.8%	81%	81%
Totaal	77.6%	78.8%	79.5%	83%	76.2%
Frans					
Luisteren	78.5%	79.3%	79.2%	90%	89%
Spreken	77.8%	78.4%	78.1%	91%	82%

3. Hoe gaan we aan de slag met de OVSG-toets?

**Feedback 3 werkdagen na
afname beschikbaar**

Toetsresultaten vs. de SES-zones

3. Hoe gaan we aan de slag met de OVSG-toets?

materialen 3 werkdagen na afname beschikbaar

Kwalitatieve analyse OVSG-toets 2019

WISKUNDE – GETALLENKENNIS – leerplandoelen

Kwaliteitsvolle analyse

Stap 1: verzamel waardevolle gegevens

Kwantitatieve gegevens:

(deze gegevens vind je terug op de OVSG-server nadat je inlogt met schoolnummer en paswoord)

resultaat onze school	resultaat referentiegroep	resultaat Vlaams gemiddelde
%	%	%

Dankzij de digitale toetsafname van getallenkennis is het mogelijk om je klasgemiddelden voor elke vraag te vergelijken met de Vlaamse gemiddelden.

Met behulp van onderstaande tabel kan je de vergelijking maken.

- In de eerste rij zie je hoeveel punten Vlaanderen haalt per vraag.
- In de tweede rij kan je je eigen klas toevoegen. Hiervoor neem de toetsen van de kinderen. Tel uit hoeveel punten de klas behaalt per vraag en vul je deze gegevens in onderstaande tabel

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Vlaams	66%	60%	75%	79%	86%	73%	67%	69%	68%	47%
Klas	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%

Maak een foutenanalyse met de formulieren op de volgende bladzijden voor alle vragen waar je 5% of meer afwijkt van het Vlaamse gemiddelde. (*)

Stap 2: communiceren en interpreteren op een teamvergadering

Bespreek de kwantitatieve resultaten en de resultaten van de foutenanalyse met het schoolteam op een personeelsvergadering. Neem een aantal besluiten.

Stap 3: plan acties indien nodig

Spreek met elkaar af of je naar aanleiding van deze analyse zaken aanpast in de school.
Wie doet dan wat?
Leg de afspraken vast via dit document of via het verslag van het teamoverleg.

Stap 4: evaluatie

Bespreek in de loop van het schooljaar wat je al aanpaste in de klaspraktijk.
Heeft het resultaat?

Kwalitatieve analyse OVSG-toets 2019

Vraag 1:

Voor het wetsvoorstel om extra leraren in het basisonderwijs aan te werven is een meerderheid nodig (de helft + 1).

Hoeveel volksvertegenwoordigers moeten ten minste 'ja' stemmen om het wetsvoorstel te kunnen aannemen?

- ☐ A 61
☐ B 62
☐ C 63
☐ D 64

getoetste doelstelling:

WI-GK.FT1.6.1:

De leerlingen kunnen (mondeling of schriftelijk) met een breuk weergeven of een breuk interpreteren als een deel (stuk) van.

2,5j	3j	4j	5j	6j	7j	8j	9j	10j	11j
				a	s	s	s	v	v

WI-BEW..1.3:

De leerlingen kunnen twee getallen door elkaar delen: natuurlijke getallen; quotiënt, deler en deeltal kleiner of gelijk aan 1000; zonder rest. (560 : 10 / 560 : 100 / 450 : 9 / 336 : 7 / 388 : 4 ...

2,5j	3j	4j	5j	6j	7j	8j	9j	10j	11j
						a	s	s	s

resultaat van onze leerlingen:

foutenanalyse:

3. Hoe gaan we aan de slag met de OVSG-toets?

Didactische reader bij de OVSG-toets 2007
probleemoplossende vaardigheden binnen
wiskunde

Didactische reader bij de OVSG-toets 2010

Hoofdrekenen: breek er je hoofd niet over

Brede feedback en
ondersteuning beschikbaar
na de zomervakantie.

3. Hoe gaat het GO! aan de slag met de OVSG-toets?

Keuze GO! voor gebruik OVSG-toets

- Het is een alle-talenten toets.
- Brede evaluatie + inspiratie voor leerkrachten voor maken van eigen toetsen
- Vlotte informatieverwerving, -verwerking en bronnengebruik
- Elk jaar volledig nieuwe OVSG-toets.

Deelname GO! basisscholen

- Zeer grote, nog steeds toenemende deelname in het GO (2019: 94%, 371 scholen)

Betrokkenheid PBD GO!

- Ontwikkeling: feedback door GO! op de proefversies? aanpassingen door OVSG (LPD GO! gedekt)
- Opvolging: scholen krijgen aan GO! doelstellingen geconcordeerde 'instructie en correctiebundel' + kwalitatieve analysedocumenten
- Ondersteuning: scholen kunnen ondersteuning krijgen van door PBD bij kwalitatieve analyse (ook in kader breder R-OK-traject of specifieke begeleidingstrajecten vb. PI Wiskunde)
- Analyse en beleid: globale resultaten van GO! basisscholen als input voor PBD om een gericht ondersteuningsaanbod uit te werken.

4. Hoe versterken we de OVSG-toets?

- Toets als hefboom voor kwaliteitszorg...
 maar ook: kwaliteitszorg van de toets
- Actieplan o.b.v. ‘gouden tips’ Janssen e.a. in evaluatierapport OVSG-toets (2016)
- Dubbele focus:
 - Technische kwaliteit van de toets (statistische analyses, inzichten uit onderzoek, digitale proefafnames,...)
 - Ondersteuning gebruik van de toets als instrument voor kwaliteitszorg (schoolfeedbackrapporten, begeleiding scholen, datageletterdheid)

4. Hoe versterken we de OVSG-toets?

- Bv. digitalisering OVSG-toets

4. Hoe versterken we de OVSG-toets?

- Bv. toetstechnische kwaliteit versterken

toetsoverzicht										
Testnaam	Cursusnaam	Aantal volledig beoordeelde pogingen	Gemiddelde cijfer voor eerste poging	Mediaancijfer	Standaarddeviatie	Score verdelings-scheefheid	Score distributie-kurtosis	Foutenratio	Standaardfout	Coëfficiënt van interne consistentie Cronbach's α
Tijd 2020	OVSG-toets 2020	106	0,685	0,727	0,208	-0,709	-0,189	0,506	0,105	0,744
itemoverzicht										
V#	Vraagtype	Gemakkelijkheids-index	gemiddelde	Standaard-deviatie	Gok-score	Bedoelde weging	Effectieve weging	Discriminatie-index	Discriminatie-efficiëntie	Cronbach's α als item wordt weggelaten
9 - aantal dag	Kort antwoord	0,434	0,182	0,498	0,000	0,042	0,051	0,253	33,024	0,739
6 - Op welk m	Meerkeuze	0,481	0,399	0,502	0,250	0,083	0,066	0,085	10,813	0,769
7	Sleep en zet neer	0,491	0,408	0,369	0,000	0,083	0,077	0,412	45,311	0,724
5	Meerkeuze	0,566	0,470	0,498	0,250	0,083	0,094	0,431	53,295	0,721
1	Meerkeuze	0,585	0,486	0,495	0,250	0,083	0,097	0,477	58,250	0,715
12	Meerkeuze	0,670	0,281	0,473	0,250	0,042	0,056	0,354	42,870	0,732
2	Meerkeuze	0,698	0,579	0,461	0,250	0,083	0,087	0,389	46,363	0,726
3	Meerkeuze	0,698	0,579	0,461	0,250	0,083	0,093	0,486	58,622	0,713
8	Meerkeuze	0,726	0,305	0,448	0,250	0,042	0,059	0,446	54,075	0,727
4	Meerkeuze	0,736	0,611	0,443	0,250	0,083	0,081	0,328	39,215	0,734
13	Meerkeuze	0,783	0,329	0,414	0,250	0,042	0,055	0,416	51,260	0,730
11	Meerkeuze	0,830	0,689	0,377	0,333	0,083	0,087	0,560	74,670	0,707
14	Koppelvraag	0,882	0,734	0,205	0,500	0,083	0,055	0,412	48,065	0,731
10 - schepen	Sleep en zet neer	0,943	0,784	0,174	0,250	0,083	0,042	0,275	40,546	0,739

4. Hoe versterken we de OVSG-toets?

- Bv. schoolfeedbackrapporten

Proefproject digitale afname van
getalenkennis en natuur

Schooljaar 2018-2019

Schoolfeedbackrapport

School X

- Uitgebreide feedback op schoolniveau
- Ondersteuning datageletterdheid
- Analyses naar deeldomeinen, vergelijkingen Vlaams gemiddelde, vergelijkingen scholen gelijkaardig SES-profiel, etc.
- Reflectievragen i.f.v. gerichte kwaliteitszorg
- Aanzet tot opmaak actieplan op schoolniveau

→ **Geïntegreerd in begeleidingspraktijk!**

4. Hoe versterken we de OVSG-toets?

- Bv. gedifferentieerd toetsen voor sterke leerlingen

Doelstellingen	Boven het verwachte beheersingsniveau 2 punten	Op het verwachte beheersingsniveau 2 punten	Benadert het verwachte beheersingsniveau 1 punten	Onder het verwachte beheersingsniveau 0 punten
NL-SCH-DV-D04-05-04: De leerlingen kunnen een tekst (-deel) van een passende titel (kopje) voorzien.	Ik schrijf een prikkelende, originele... titel.	Ik schrijf een titel die bij het onderwerp past.	Ik schrijf een titel.	Ik schrijf geen titel.
NL-SCH-TV-06-10: De leerlingen kunnen een verhaallijn voor een fictief verhaal opbouwen door een beginsituatie, een intrige en een ontknoping te bedenken.	Mijn verhaal is helder opgebouwd, de spanning stijgt, mijn verhaal kent originele wendingen en kent een verrassende ontknoping.	Er is een duidelijke opbouw in mijn verhaal, er zijn goed gevonden elementen, er zit spanning in, er is een ontknoping.	Er zit een zekere lijn in mijn verhaal, er is enige vorm van spanning of originaliteit, het verhaal eindigt zonder ontknoping.	Mijn verhaal is onduidelijk opgebouwd, mist spanning of originaliteit, van een herkenbaar einde is geen sprake.
NL-SCH-TV-06-11: De leerlingen kunnen de handelingen van de hoofdpersonages beschrijven in functie van een situatieschets, een intrige en de ontknoping van het verhaal.	Elk personage draagt op zijn eigen, herkenbare manier bij tot de opbouw en de ontknoping van mijn verhaal.	De personages maken herkenbaar deel uit van mijn verhaal.	De personages hebben een beperkte bijdrage in mijn verhaal.	De personages dragen niets bij aan mijn verhaal.

4. Hoe versterken we de OVSG-toets?

- Sterker aanklappend beleid vanuit toets:
 - Versterken rol besturen IKZ & toetswerking
 - NIEUW: toegang tot resultaten voor besturen
 - Professionalisering (Congresdag voor besturen)
 - Cf. onderzoek Rekenhof (De Brabandere, 2019)
 - Aanklappende werking vanuit begeleiding
 - NIEUW: toegang tot resultaten voor begeleiders
 - Cf. nood aan identificatie van beleidszwakke scholen

1. OVSG-toets = ‘brede’ toets

- Procesmatig: geïntegreerde aanpak van toetsopmaak tot ondersteuning onderwijskwaliteit op werkvloer (voorkeur- tot achterdeur-principe)
- Curriculair: breedte van eindtermen
- Breed evalueren: competentiegericht, van cognitieve tot praktijktoetsen

2. OVSG-toets = hefboom onderwijskwaliteit

- Gedeeld werkinstrument voor onderwijskwaliteit (leerkrachten, klassenraad, directeurs, bestuurders, begeleiders)
- Geïntegreerde aanpak vanuit kwaliteitsondersteuning in pedagogische begeleiding

3. OVSG-toets = toets op maat van het veld

- Als zeer ondersteunend ervaren door werkveld
- Gebaseerd op leerplannen = in 'taal' van school gesteld

4. OVSG-toets = toets met groot bereik & draagvlak

- Ca. 25000 leerlingen, 913 scholen
- 99% OVSG-scholen, 94% GO!-scholen

5. OVSG-toets = 'snelle' toets

- Resultaten feedback scholen drie dagen na toetsafname

6. OVSG-toets = betaalbare toets

7. OVSG-toets = stimulans voor innovatie

- Initiëren innovatieve evaluatiecultuur & didactiek
- Digitale toetsen: stimuleren digitale evaluatiepraktijk
- Geïntegreerde proeven = hefboom competentiegericht toetsen en evalueren
- ‘Achterdeur’ bij nieuw curriculum → stimulans snelle implementatie
- Professionaliseringseffect pedagogische begeleiders (!)
 - Koppeling aan interne professionalisering
 - Datagerichte mindset
 - Versterking datageletterdheid en expertise toetsbeleid in kwaliteitsperspectief

6. Blik naar de toekomst?

- Uitgangspunt 1 = bestaande expertise benutten, eigenheid valideren
- Uitgangspunt 2 = complementariteit continueren:
 - OVSG & KOV: brede benadering, voeling met praktijk, integratie met pedagogische begeleiding
 - STEP: academische expertise m.b.t. toetstechnische kennis, data-analyse, etc.
- Uitgangspunt 3 = duidelijke definitie leerwinst
- Format?
 - Mogelijkheden leerwinstmonitoring vanuit OVSG-toets?
 - Cf. toetswijzer (toetsen 1ste t.e.m. 6de lj.)

↑ ovsg.be

f www.facebook.com/ovsgvzw

🐦 www.twitter.com/PatriekDelbaere

in www.linkedin.com/company/ovsg